

Eläinten terveys ETT ry
PL 221
60101 Seinäjoki

Maa- ja metsätalousministeriö
Kirjaamo
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausunto hyvinvointikorvauksen ehdoista ja valtioneuvoston asetusten muuttamisesta

Eläinten terveys ETT ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto eläinten hyvinvointikorvaukseen liittyvien valtioneuvoston asetusten muutoksista

1) Valtioneuvoston asetus eläinten hyvinvointikorvausta koskevan sitoumuksen antamisesta vuonna 2022

ETT:llä ei ole lausuttavaa asetuksen muutokseen.

2) Valtioneuvoston asetus eläinten hyvinvointikorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

ETT:llä ei ole lausuttavaa asetuksen muutokseen.

3) Maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinten hyvinvointikorvauksesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta

Hyvinvointisuunnitelma naudoille ja sioille:

ETT pitää hyvänä, että hyvinvointikorvaukseen voi sitoutua myös hyvinvointisuunnitelman avulla. ETT kuitenkin toivoo, että Sikavassa ja Nasevassa tehtyä suunnitelmallista eläinten terveyttä ja hyvinvointia edistävää terveydenhuoltoa voitaisiin pitää hyvinvointisuunnitelmana. Tarvittaessa järjestelmien sisältöä voidaan kohtuullisesti kehittää vastaamaan haettavan korvauksen ehtoja.

Nautojen ja sikojen osalta hyvinvointisuunnitelma pitää sisällään eläinterveydenhuoltoon kiinteästi liittyviä osa-alueita kuten pitopaikan olosuhteiden arviointi ja kehittäminen, häiriötilanteisiin varautuminen, tuotannonseuranta ja ruokinnan toteuttaminen, riittävän tautisuojausten toteuttaminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen sekä kehittämistarpeiden tunnistaminen.

Näitä edellä mainittuja toimia on Suomessa edistetty ETT:n koordinoimassa terveydenhuollossa sikojen osalta jo vuodesta 2003 ja nautojen osalta vuodesta 2006 Sikava- ja Naseva-järjestelmässä. Suomalainen yhteistyö ETT:ssä ja eläinterveydenhuollon koordinoinnissa on maailmanlaajuisesti edistyksellistä. Vastaavanlaisia, yhtä kattavia järjestelmiä ei missään muualla ole. Järjestelmistä tekee ainutlaatuisia jäsenyritysten ja sidosryhmien sitoutuminen tavoitteisiin, kattavuus suomalaisista eläintiloista (yli 90 % tuotannosta maidon- ja lihantuotannon sektorilla) sekä käyntitiheys ja käyntien laajuus. Sikava ja Naseva ovat elinkeinon ylläpitämiä eläinterveydenhuollon tietojärjestelmiä. Kaikilla sikojen ja nautojen pitäjillä on

mahdollisuus liittyä järjestelmiin riippumatta siitä, onko eläintenpitäjällä tuotantosopimusta ETT:n jäsenyrityksen kanssa vai ei.

Molemmat järjestelmät sisältyvät ETT:n ISO9001:2015 laatusertifiointiin. Sertifiointi osoittaa, että toimiessaan tavoitteidensa mukaisesti järjestelmät edistävät eläinten terveyttä, hyvinvointia ja elintarviketurvallisuutta. Järjestelmissä tilakäynnin suorittaa eläinlääkäri, joka kirjaa tilakäynnin havainnot järjestelmiin. Näiden havaintojen pohjalta sovitaan eläinten pitäjän kanssa mahdollisista kehitystarpeista eläinten hyvinvoinnin, terveyden ja elintarviketurvallisuuden edistämiseksi.

Sertifioinnin lisäksi Evira (nyk. Ruokavirasto) on myöntänyt Sikava-järjestelmälle kansallisen laatujärjestelmän aseman. Se tarkoittaa, että Sikavaan kuuluvilla tiloilla toteutetaan eläinten terveyden ja kansanterveyden osalta toimia, jotka ylittävät lakisääteiset vaatimukset. Eläinten hyvinvoinnin osalta hakuprosessi kansalliseksi laatujärjestelmäksi on vielä kesken.

Käyntien lisäksi Sikava luokittaa tiloja ennalta sovittujen kriteerien perusteella. Sikavan jäsenyritykset edellyttävät, että sopimustilat noudattavat vähintään kansallisen tason ehtoja. Tila ei voi myydä porsaita tai teurassikoja, jos ei sen luokitus ole vähintään kansallisella tasolla. Sikavan kansallisen tason ehtoja ovat mm. säännölliset terveydenhuoltokäynnit, vuosittainen terveydenhuoltosuunnitelma, vuosittainen tautisuojausten arviointi Biocheck.UGent® -arviointijärjestelmän avulla, vastuullisen tuotannon mittareiden (teurashylkäykset, kuolleisuus) ja terveydenhuoltokäyntitietoihin perustuvan hyvinvointi-indeksin seuranta kahdesti vuodessa, sekä tilalla tapahtuva salmonellanäytteenotto.

Tänä vuonna Sikava päivitti terveydenhuoltosuunnitelman vastaamaan 11.3.2021 julkaistun lomakkeen 495B sisältöä. Valitettavasti lomakkeen 495B sisältö on ehtinyt muuttua Sikavan suunnitelman julkaisun jälkeen. Kuitenkin muutoksenkin jälkeen Sikavassa tehtävä terveydenhuolto kattaa suuren osan hyvinvointisuunnitelman mallipohjan sisällöstä

Naseva-järjestelmässä ei ole yhteisesti sovittua luokitusta, vaan tautisuojausten ja eläinkaupan riskiluokitusta voivat jäsenyritykset halutessaan hyödyntää. Nautaterveydenhuollon kansallisissa tavoitteissa on mukana vuosittainen terveydenhuoltokäynti, järjestelmällinen tuotannon- ja terveydenseuranta, eläinlääkärin antama vuosittainen eläinten hyvinvoinnin kehittämiseen liittyvä neuvonta sekä tilatason tautisuojaus (eläinliikenteessä leviävien eläintautien, ruokinta- ja rehuhygienian, kuivituksen ja lannankäsittelyn sekä eläinten puhtauden osalta).

ETT toivoo, ettei lainsäädännössä säädettäisi hyvinvointisuunnitelmalle erillisestä lomakkeesta vaan sitoumusehto mahdollistaisi myös Sikavassa ja Nasevassa tehtyjen terveydenhuoltosuunnitelmien hyödyntämisen hyvinvointisuunnitelmana. Useiden lomakkeiden täyttäminen lisää byrokratiaa ja vie aikaa hyvinvointikorvauksen todelliselta tavoitteelta eli eläinten hyvinvoinnin parantamiselta käytännön hoitotoimenpitein sikalassa. Suunnitelmallinen eläinterveydenhuolto sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on Suomessa jo järjestetty kattavin järjestelmin ja lomakkein.

Vapaaporsitus:

ETT pitää hyvänä, että vapaaporsituksen jo aiemmin aloittaneet sika-alan yrittäjät voivat jatkaa hyvinvointikorvauksen piirissä. Tietämys vapaaporsituskarsinoista lisääntyy koko ajan, mutta investointipäätökset tehdään aina sen hetkisen parhaan

tietämyksen mukaisesti. Sallimalla jo aloitettujen tai tehtyjen vapaaporsitusjärjestelmien hyvinvointikorvaus nopeutetaan vapaaporsitukseen siirtymistä.

Seinäjoella 15.11.2021

Ina Toppari
Toiminnanjohtaja
Eläinten terveys ETT ry